

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR: Melyben: Vidéken: Egy hóra. I. ker. Egy hóra. I. ker. 50 fill. Negyedévre 3 " Negyedévre 4 " 50 "		Felelős szerkesztő: Dr. HEGEDŰS LORÁNT. Kiadók és laptulajdonosok: HOFFMANN és KRONOVITZ.	Szerkesztőség és kiadóhivatal: DEBRECZEN, Piacz-utca 49. szám.
---	--	--	---

Új diák-internátus Debreczenben.

Irta: dr. Kardos Albert.

Néhány hét óta fontos művelődési ügy foglalkoztatja a város vezetőit, néhány nap óta a sajtó munkásait. Egy nagy szabású tanuló-internátusról van szó, amelynek eszméjét a Délmagyarországi közművelődési egyesület hozta Debreczenbe és tartja itt napirenden. A DMKE. már több bentlakó intézményt létesített és vezet teljesen kielégítő erkölcsi és anyagi eredménnyel, éppen azért, bár Debreczent nem sorozhatjuk a DMKE. területéhez, mégis hivatottnak kell tekinteniünk a DMKE-t a debreczeni mozgalom megindítására.

Hasonlóképp gondolkozik a város és a helyi sajtó, mert a tanács komoly tárgyalás alá vette a tervet, a sajtó pedig a legkedvezőbb hangulattal fogadta. A megindított mozgalmat mi is komolynak, a tervet nagy jelentőségűnek tartjuk, de éppen ez szükséges teszi, hogy a kérdést egy kissé behatóbban taglaljuk.

Ha Szegeden végig sétál az ember, a legfőbb utcákon és legszebb tereken egy-egy hatalmas épület vonja magára figyelmünket ilyen felirásokkal: *DMKE. internátusa, Gyertyános község fiú-nevelő-intézete, Délvidéki kisközségi konviktusa, M. kir. Államvasutak fiú- és leánynevelő intézete* stb. Debreczenben ily

különálló, nagyszabású intézményekkel nem találkozunk, de tévedés volna azt hinni, hogy Debreczenben nincs internátus. Itt van első sorban a ref. kollégiumban a bentlakás, a cétusok ősi intézménye, mely körülbelül 200 tanulóknak ad hajlékot és melynek mintegy kiegészítője az Andaházy-Szilágyi-intézet, itt van a katolikus Theresianum, amelyben, habár most építették újjá, alig kaphatnak többen lakást, mint 50-en, 60-an; itt van a tanítói-árvaház, amelynek állandó létszáma 160, fele részben fiú, fele részben leány; itt van a református felsőbb leányiskola és tanítónőképzőintézet internátusa, itt van a zsidó diák-otthon, itt vannak az Abeles- és Székely-féle kisebb szabású magán-internátusok.

Ezek láttára joggal föltehetjük a kérdést, vajjon szükséges-e még egy új, egy széles keretű bentlakó intézmény, vajjon érdemes-e a városnak erre a célra nagyobb áldozatot hozni.

Meggyőződésünk szerint, amelyet rögtön számadatokkal is fogok igazolni, az új internátus szükséges, a reá fordítandó áldozat érdemes és hasznos befektetés.

A főntebb elősorolt bentlakó intézmények vagy felekezeti jellegűek, a kollégium református, a Theresianum katolikus, a diák-otthon zsidó, vagy sajátos természetűek, a tanítói árvaházban csak szegény tanítói árvák kapnak helyet, az Andaházy-Szilágyi-intézet csak az alapító nemesi rokonait látja el. Az

származásra való tekintet nélkül egyik sem felel meg.

De ha a meglevő internátusokat ilyen felekezeti és osztály-korlátok nem vennék is körül, akkor is Debreczenben van még bőven tere egy nagyobb méretű, egy 200—300 tanulóra berendezett internátusnak. Egy kis számítás erről könnyen meggyőzhet bárkit.

Számításunkból hagyjuk ki a főiskolai és gazdasági akadémiai hallgatókat, a tanítóképzőintézetet és a bármilyen iskolában járó leánynevelőket, szorítkozzunk csupán a középiskolaiaknak tekinthető fiú tanulókra.

A református gimnázium átlagos népessége 650, a katolikus gimnáziumé 500, az állami reáliskoláé 250, a felső kereskedelmi iskoláé 200, a társulati és magán polgári iskoláé 500 tanuló. E 2100 tanulóknak több, mint egy harmada vidéki fiú, és tegyük fel, hogy e majdnem 700 tanuló közül 250-et be tudnak fogadni a ma fentálló és folytonos helyszükével küzdő bentlakó intézmények és ha megengedjük, hogy 150 gyermek szívesebben legyen családi ellátásba, még akkor is 2—300 tanuló jut az új internátus benépesítésére. Ha pedig az új internátus kellő helyen épül, modern berendezést nyer és neveléshez értő ember vezetése alá jut, akkor ez az intézmény messze vidékre ki fogja terjeszteni természetes vonzerejét és bizonyosan évről-évre az utolsó emberig meg fog telni a megállapított legnagyobb létszámmal.

Hogyan nézzünk képeket?

Irta s a Bakoss-Pálfy tárlaton felolvasta:

Tóth Árpád.

Hogyan nézzünk képeket? Ez a kérdés is, mint a művészetek terén felmerülő legtöbb más kérdés, manapság mind bonyolultabbá válik, egyre nehezebb rá a felelet. Mit kell keresnem, észrevennem, megbecsülnöm egy-egy szemem elé kerülő festményen, mi mindenre kell ügyelnem, hogy a művészi élmény lehetőleg hiven, könnyen, kedvesen reprodukálható emlékem is legyen — egyre bajosabb eldönteni.

Miért?

A modern idők a festészetben is, csakhogy, mint a többi művészetekben, forradalmakat hoztak: új értékeléseket, izlésfordulást. Festészeti irányok, melyek egymásból tradicionális uton fejlődtek, de mint az új és eleven szellemi mozgalmak általában, önállóságuk hangoztatását olyannyira szükségesnek tartják, hogy elveikben a legkisebb nuance-eltérés is elégséges arra, hogy minden előttük volt művészetet megtagadjanak: a nagy közönséget a legfurcsább zavarokba sodorják. Az évtizedeken

uralmon volt impresszionizmus utolsó nap általános szükségleteknek felekezetre vagy jait éli, mindenféle új „izmus“-ok keverednek egymással harcba: cézanne-izmus, matisse-izmus, pointilizmus. A nagyközönségnek már csak azért is hovatovább nagyobbó a tanácstalansága, mert nem igen kiérkezhet, ha akarja sem, egy-egy újabb művészi irány organikus fejlődését: az új irányok ma már nem hajlandók a nagypublikum esetleges állásfoglalását peröntőnek elismerni, a művészeti revük cikkei elvont, szakkifejezésektől zsufolt, laikus olvasóközönségre alig számító nyelven tárgyalják művészi hitvallásukat s elért eredményeik újabb étapeit. Ennek oka egy sajnálatos tény: a mai nagyközönség képnézésre való teljes alkalmatlansága.

Az az első, fontos, elemi feltétel, melyet a műalkotáshoz hozzászólótól okvetlenül meg kell kívánnunk, a nagy közönségnél — sajnos — ma már nincs meg. Hogy valaki a festményt helyesen szemlélhesse, érthesse, élvezhesse, — jó szemének kell lennie, a szó képzőművészeti értelmében véve ezt a kifejezést. A nagyközönség ma egyszerűen: vak, nem lát. A képzőművészeti látásnak ugyanis főkélléke, hogy naiv, közvetlen látás legyen, hogy új, friss szenzációt keltsen

bennem egy esetleg ezerszer látott dolognak a szemlélése is, hogy látásom ne legyen sematikus, száraz, szenzációtlan. Már pedig a nagyközönség képzőművészeti látása egyáltalán nem naiv. Persze ezt önként nem igen vehetik észre, mert hiszen beleszoktunk, mint akármelyik más rossz szokásunkba, a magunk konvencióis, szenzációtlan látásába. De mindjárt belátják az állítottam igazságot, ha arra a különbségre gondolnak, amely egy vadember vagy mondjuk egy kisgyermek és az önként képzőművészeti látása között konstataható. Nem tudom: nézettek-e már önként gyermekrajz-kiállításokat? A friss, a naiv, az el nem szorosodott sokat? A friss, a naiv, az el nem porosodott látásnak nem egy kis remekét fedezhették fel kon.

A dolgok friss látása, a fontosnak, a színekkel és vonalakkal való kifejezésre legalkalmasabbnak, legjellemzőbbnek az észrevételre való képesség hiányzik a nagyközönség szeméből, mely fáradtra, unottra nézte magát a világ ezer dolgán, fotografikusan vagy tipikusan lát, agyonkulturáltságával s az értelemnek minduntalan való kritikai beavatkozásával inkább mérnöki pontosságú, hasznos felvételeket szolgáltat a szemügyrevett tárgyakról s a gyönyörköd-

Steiner Sándor asztalos és kárpitos butor áruháza
Debreczen, Piacz-utca 70. (Royal szomszédságában.)

Permetezéshez!

ezidő szerint az összes európai gyártmányok között, technikai bebizonyítás utján legelőkeltebb és legolcsóbb a **Veréb István** által, Debreczen, I. Szapannos-u. 10. sz. saját házába **már 13 éve gyártott** pótszabadalmazott „**Sugar**“ permetező. Leírás, árjegyzék ingyen bérmentve. — Óvakodjunk a manapság **gomba módra** nőző hasznavehetetlen **silány vízíri permatozó**któl. **1-1**

E számítás helyességét még az sem zavarja, hogy — tudtommal — a kollégium most készülő megvalósítani régóta táplált tervét, a mai cétsók megszüntetésével egészen új internátust létesít több száz tanulóra. Számításomat nem zavarja, mert a kollégiumi internátus jó lesz, ha helyet tud adni a tanítójelölteknek, akiknek száma 150 körül szokott lenni, a theologusoknak, jogászoknak és bölcsészethallgatóknak, akiknek száma szintén fel fog 100-ra rugni, végül a sokféle alapítvány rendelkezése szerint ingyen lakással ellátandó szegény gimnázistákat, akik aligha lesznek 100-nál kevesebben. De még ha a kollégium a maga összes vidéki növendékeit, főiskolai hallgatókat, preparandistákat, gimnázistákat, — mind beköltöztetné a saját internátusába, akkor is a katolikus gimnázium, a reáliskola, a felső kereskedelmi iskola és a polgári iskolák ugyancsak elegendő bentlakók szolgáltatnának annak az internátusnak, amelynek az eszméjét a DMKE. hozta közénk és amelynek a mielőbbi megvalósítását Debreczen művelődési és iskolafejlődésének érdekében igaz szívből kívánom.

Rendkívüli közgyűlés előtt.

(A városi tisztviselők fizetésrendezése. — Erdő-öv a város körül. — A telekvásárlók.)

Debreczen város közigazgatásában az utóbbi időben annyi fontos nagy ügy vár elintézésre, hogy ezek miatt még e hó folyamán újabb közgyűlést kell tartani. A közgyűlésnek napját teljes határozottsággal a tanács ugyan nem állapította meg, de valószínű, hogy a közgyűlést e hó 27-én tartják meg. Azokon az ügyeken kívül, amelyekről már megemlékeztünk, a törvényhatósági bizottság elé sok más ügy is kerül, amelyeket már előkészített a tanács. A fontosabb ügyek között azonban nem egy van, amelyet már a közgyűlés egyszer vagy többször is letárgyalt s amelyek csupán a tanács további intézkedését, vagy a miniszter döntését várják.

A sürgős és fontos dolgok közt most első helyen áll a szervezési szabályrendelet meg-

alkotása és ezzel a tisztviselők és alkalmazottak fizetésének rendezése. A belügyminiszter ugyanis legutóbb azzal küldte vissza a szervezési szabályrendeletet, hogy annak elvi jelentőségű részeit jóváhagyta, míg a fizetésre vonatkozó táblázatot és megállapításokat kifogásolta és azt kívánta, hogy a város ossza be tisztviselőit az állami tisztviselők és alkalmazottak fizetési osztályai- ba, amellet pedig a már megállapított nagyobb fizetés és az osztálybeli járandóság közt mutatkozó különbséget szavazza meg nyugdíjba számítható pótlékként.

Ebben a kérdésben ma bizalmas jellegű érkezelést tartott a tanács, amelynek javaslatát, mielőtt azt a közgyűlés elé terjesztenék, bemutatják a belügyminiszteriumban, hogy mintegy előzetes szankcióval kerüljön az ügy a közgyűlés s onnan végső jóváhagyás végett a belügyminiszter elé.

Vargha Elemér dr. tanácsnok ma délután a tanácsülés határozatával a fővárosba utazott, hogy az ügy előadójával megbeszélje a javaslatot. Most azután végre hosszas várakozás tárgyalás és visszautasítás után dülölköz a tisztviselők régvárt fizetésrendezésének kérdése.

A legközelebbi közgyűlés tárgysorozatán szerepel több ingatlan megszerzése is. Így harmadikban kerül szavazás alá a Forrai Ernő-féle Dégenfeld-tér 2. számú telek megvétele is, amelyre a városnak a Rózsa-utca folytatásaként a Dégenfeld-tértől a Burgondia-utcaig tervezett új utca megnyitása miatt van szüksége. Ez utcát pedig azért kell megnyitni, hogy egyrészt jó közlekedést teremtsenek, másrészt hogy az esetleg fölépítendő pénzügyigazgatási palota s a vásárcsarnok is utcai homlokzatot nyerjen. Első ízben fog szavazni a közgyűlés a Kontsek Géza-féle kertészeti telep megvétele s Fráter Imre dr. telkének egy kisebb kórházi teleprésszel való elcserélése kérdésében. Szavazás alá kerül még Takács Bálint telkének megvétele, a Bocskay-tér 1. számú házastelek eladása és a máv. új tömegraktára részére szükséges földterület átengedése.

Ugyancsak a közgyűlés elé kerül az erdőtelepítési szabályrendelet is, amelynek célja, hogy Debreczen a város körül fekvő részeket városi kezelés nélkül erdősítsék. A szabályzat szerint ugyanis erdősítésre szánt területeket használatra ingyen engednek át arra vállalkozó embereknek azzal a kötelezettséggel, hogy husz év alatt az átengedett

területet fokozatosan beerdősíteni tartoznak. A szabályzatot Sziklay Emil erdőfelügyelő is átvizsgálta és minden tekintetben jónak találta.

Természetes, hogy ez ügyek nem merítik ki a közgyűlés serrondjét, amelyen még több igen fontos tárgy fog szerepelni. Ez ügyeket e hó 25-én kedden tárgyalja a jog- és pénzügyi bizottság.

Khuen és Bienerth a királynál.

Az osztrákok aranyhidat kérnek.

Az osztrák kormány erősen ragaszkodik ahhoz az egyetlen mentségéhez, hogy a magyar kormánnyal a katonai javaslatok fölött folytatott tárgyalásokat minél inkább elhuzza. A választásoktól való félelem s különösen a keresztényszocialista pártnak már a delegációk alkalmával tanúsított magatartása kényszeríti az osztrák kormányt erre a taktikára, amelynek ma már lényegbe vágó jelentősége nincsen.

A tárgyalások eddigi eredményéből egyrészt, másrészt pedig éppen abból a körülményből, hogy az osztrák kormány az osztrák pártok előtt nem akarja nyilvánosságra hozni a megállapodásokat a választások előtt azzal, hogy a javaslatoknak a magyar képviselőházban való beterjesztésébe belenyugszik, kétségtelenné teszik, hogy a magyar álláspont érvényesült. A halasztásoknak nincs is egyéb célja, minthogy a magyar képviselőház elé minél később kerüljenek be a javaslatok. Pedig — amint ezt Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök nyilatkozataiból meg lehet állapítani — május elején egy a véderőreform javaslatot, mint a katonai büntető perrendtartást a kormány be fogja terjeszteni, mert a döntés a jövő héten megtörténik.

A mai nap eseményei most legfontosabb, hogy a két miniszterelnök együttesen volt a királynál, aki előtt egy új kibontakozási terv merült föl, amely egyrészt biztosítja a végző megegyezést, másrészt pedig az osztrák kormánynak valami mentséget, aranyhidat teremt.

Két miniszterelnök együttes kihallgatása.

Bécs, április 21. Khuen-Héderváry gróf miniszterelnök ma délelőtt háromnegyed tíz órakor a Hofburgba ment, ahol tíz órakor bá-

tető művészi naivságu látás iránt csaknem egészen közömbös, eltompult.

Pillanatonként váltakozó impresszióinkat csakugy nem tudjuk megkülönböztetni, mintahogy nem tudjuk megtenni azt, amit az egyszerű pásztoreMBER egészen természetesen tart, hogy t. i. a sok-sok egyformának tetsző bárány közül mindegyiket külön-külön meg ismeri.

Képzőművészetileg jó szemű ember hogy nagy gyönyörűséget találhat például abban, hogy egy óráig is el tudja nézni — mondjuk — az ablakában heverő könyvet, amelyet — amint másként és másként esik rá kívülről nap sugárkévéje, másnak és másnak lát, egyik pillanatban a sulyosságát, nehézség terpeszkedését érzi a könyvnek, másikban a fénybe való átremegését, szinte vibrálását, a levegőbe való átfolyását élvezi — mint egy-egy kis képzőművészeti problémát, melyet más-más kezeléssel, a vonalak, a színek más-más vezetésével, hangsúlyozásával lehet megoldani.

Hogy a nagy közönség képzőművészeti látása így megromlott, annak a kulturáltságon kívül egy másik oka is van, t. i. az, hogy a rajztanítás a legújabb időkig helytelen elvek szerint történt.

Annak a tanácsalanságnak tehát, melyben a képnéző publikum, manapság leledzik, két főokát láttuk. Mondtuk, hogy az egyik ok az új festészeti irányok zürzavaros harca,

a másik a nagyközönség látásának romlottságát, sematikus volta.

Kérdés most már, mit csináljon hát a közönség, érdemes-e, kell-e, eredményes-e képeket nézni? Erre a kérdésre valahogy úgy kell válaszolnunk, mintahogy a Shakespeare-előadásokról nyilatkozott annak idején az a magyar intendáns, aki amint tudni méltóztatnak — azt mondta, hogy Shakespearet vagy jól kell adni, vagy sehogy; de mindenesetre adni kell. A képeket is vagy helyesen kellene nézni, vagy sehogy, de okvetlenül nézni kell.

Hát nézik is, de persze egyelőre rossz- szul. A napokban például Bakoss Tibornak az egyik szép csendéletére, amelyiken dinnye is van, ezt mondta egy ur: „Nagyszerű dinnye! szinte, csurog belőle a lé!” — csetintett hozzá s szinte látszott rajta, hogy érzi a szájában a kedves, jó dinnye-zamatot. Itt bizony baj van. Vajjon mikor én a Bakoss csendéletét nézem, az é a fontos, hogy a dinnye zamatát, nedvességét érezzem? Hát — igen, ez is fontos. De nem úgy, hanem valahogy egészen másképen, mint ahogy azok a t. hozzászólók gondolják. Ők — mikor ilyen dinnyés megjegyzést tesznek, abban a pillanatban — higyjék el nekem — már nem is a képet látják, már nem a képet dicsérik, hanem a dinnyének azt a fogalmát, azt a köz- képét, mely a lelkükben az asszociáció erejénél fogva egyszerűben megelevenedett s amely mintegy kivetítődve egyszerre elta-

karja előlük a művész munkáját. Mihelyt nem maradnak a látott festménynél hanem asszociációkat, még pedig képzőművészettel nem igen foglalkozó emberek lévén, egyáltalán nem képzőművészeti asszociációkat engednek beleavatkozni szemléletükbe egyszerűben el is veszítik lábuk alól a biztos képzőművészeti talajt.

A festett dinnye igaz, hogy mása egy valóságos dinnyének, — de mégis más el- bírálás alá esik, másképen élvezendő, mint modellje; mindvégig eszünkben kell tartanunk, hogy ez a festett dinnye rajzpapírföldön nőtt s az első és fontos kérdés, hogy mily ügyességgel művelte meg ezt a saját- ságos termőföldet a zseniális „dinnyeter- melő”. Ha így nézzük a Bakoss szép csend- életét, akkor aztán igenis konstatálhatjuk, hogy csodálatosan friss nedves benyomásu az a dinnye, de számot tudunk adni egyszer mind arról is, hogy művészetének mily esz- közeivel jelenítette elénk azt a dinnyét a művész, s méltányolni fogjuk tehetségét, ügyességét.

Látni fogjuk, hogy a kép frissességét az- zal érte el, hogy egy-egy még félig nedves színrétegre hirtelen, biztos kézzel újabb réteget festett, melynek véletlen elfutásai, az előbbi réteggel való összeolvadásai keltik azt a bizonyos „nedves, zamatos” benyomást, látni fogjuk, hogy a dinnye mellett fölhalmo- zott szőlőfürtök matt-zöld árnyalata, a maga kiegészítőszin mivoltával emeli oly har-

Megnyílt!

Tisztelettel értesitem a nagyjérdemű közönséget, miszerint Bözmosó, vegytisztító és festő gyáram részére a fölvételi Üzletet megnyitottam Placz-utca 85 szám (Wiener-féle palota) ahol minden e szakba vágó dolgok fölvétele intéztetnek el. A n. é. közönség párogásától hárva, vagyok

kiváló tisztelettel

Bradovka Gyula.

ró Bienerth osztrák miniszterelnökkel együttes kihallgatáson jelent meg a királynál.

Az együttes audiencia egy óra hosszáig tartott. Először Khuen-Héderváry gróf távozott a Hofburgból s titkárával a Magyar Házba ment és az ott várakozó újságíróknak egy félhivatalos kommunikét adott át, amely a következőképp hangzik:

— A két miniszterelnök mai együttes kihallgatásán, mely egy óra hosszat tartott, egy új eszme merült fel, amely a két kormány között újabb megbeszélés tárgya lesz.

A miniszterelnök ezenkívül még csak annyit mondott, hogy a jövő hét folyamán ismét Bécsbe jön és itt folytatni fogja a tanácskozásokat és reméli, hogy be is fejezi azokat. A miniszterelnök délután két órakor visszatartatik Budapésztre.

Rögtön az audiencia után Khuen-Héderváry gróf telefonon intézkedett, hogy holnap délelőtt minisztertanács üljön össze. Bienerth báró osztrák miniszterelnök szintén minisztertanácsot hívott össze.

Az új terv.

Bécs, április 21. Az a körülmény, hogy mindjárt az audiencia után mindkét kormány elnök minisztertanácsot hívott össze, mutatja, hogy nagyfontosságú tanácskozások következnek. Az új terv, amelyre a hivatalos jelentés céloz, egy olyan politikai természetű közvetítő indítvány, mely aranyhidat akar építeni az osztrák kormányra. Viszont azonban az osztrák miniszterelnökségen a kormány köréből ma délelőtt olyan hírek terjedtek el, hogy a jövő heti tanácskozás sem fog döntést hozni.

Ugy látszik, hogy az osztrák kormány csak halasztani akarja a dolgot és a halasztgatással akarja megakadályozni azt, hogy a magyar kormány már májusban a képviselőház elé vigye a katonai javaslatokat. Annyi bizonyos, hogy az új kompromisszum lényegéről még semmit sem lehet tudni, de a magyar miniszterelnök köréből nyert impressziók arra mutatnak, hogy Khuen-Héderváry gróf erősen bizik a jövő heti tárgyalások eredményében.

A magyar minisztertanács.

Bécs, április 21. Khuen-Héderváry gróf miniszterelnök az audiencia után rögtön intézkedett, hogy holnapra minisztertanácsot hívjanak egybe. A minisztertanácsot Hieronymi Károly betegségére való tekintettel valószí-

sánná, elevenné, frissé, szóval valörössé a dinnye pirosát.

Szóval akkor nézzük helyesen a képet, ha mindvégig a képre gondolunk, agyunkat olyan asszociációkra kaptatjuk, melyek a képhez, a képkesztítéshez, a képanyaghoz s a kép alkotójához fűződnek nem pedig kizárólag az ábrázolt tárgyhoz, térbeli jelenséghez.

Igy nézve már a Pálffy-Bakoss képkiállítás festményeit, kapunk valamely maradó, közös, értékes impressziót. Nem úgy távozunk a kiállítástól, mint általában képkiállításokról távozni szokás: megzavarodottan, a sok mindenféle látnivalótól kissé főbeütöten. Elsősorban is érezni fogjuk, hogy két igen finom, kedves művészegyéniség cseveggett velünk a színek és vonalak érdekes nyelvén. Konstatálni fogjuk, hogy megismerkedtünk s intim barátságot kötöttünk két művésszel, akik mindketten a halkabb, differenciáltabb hatások elérésére törekcsenek leg-sikerültebb alkotásaikban. Az egyik, Bakoss Tibor, amennyire finom jellemzője az állatvilágnak, époly szerencsés szemű és kezű megoldója, ötletes fejtegetője akvarell-szin-problémáknak. Nézzék csak meg, mily egyszerűen, természetesen s mégis mily ötletesen érezteti meg egyik képén, a (214. sz.) Kotlós címűn az apró csibék pelyhes puhaságát, az anyatyuk nyugalmas, pihenő lilásszürke foltja mellett nedves ecsettel, elegáns magán a rajzlapon történő színösszeol-

nálleg a kereskedelemügyi miniszter lakásán tartják meg. Ezen a minisztertanácscon referál a miniszterelnök a kabinet tagjainak a bécsi tanácskozások eredményéről.

A debreczeni Dmke-internátus.

Nagy értekezlet a városházán.

Ma délelőtt tárgyalta a városi tanács és az ülésbe bevont közgyűlési tagok azt a nagy fontosságú és eredményeiben mély kihatású tervet, amelyet Gallovich Jenő a magyarországi közművelődési Egyesület főtitkára propagál Debreczenben. Ez a terv olyan internátusnak létesítése, amelyben nemzetiségi származású ifjak is elhelyezést nyerjenek és hogy így az internátus nemzetiségi szolgálatokat is teljesítsen. E terv érdekében volt ma az értekezlet, amelyen Kovács József polgármester elnökölte alatt jelen voltak Gallovich Jenő, a Dmke. főtitkára, Körner Adolf tb. főjegyző, Aczél Géza főmérnök az ügy előadója, a tanács tagjai, Bárdos Géza, Balkányi Miklós dr., Fehér Ferenc dr., Jánossi Zoltán, Kenézy Gyula dr., Komlóssy Dezső, Márk Endre, — Petzkó Ernő dr., Rostás István, Szilágyi Imre, Szávay Gyula, Tüdös János dr.

(Az internátus terve.)

Aczél Géza főmérnök ismertette a tervet. E szerint a Dmke. 300 növendékre Debreczenben internátust akar létesíteni, tekintettel Debreczen iskoláinak nagy számára és különösen tekintettel a jövőre. Az internátusban közép- és fiúiskolai, majd egyetemi hallgatók nyerének elhelyezést. Az internátus céljaira 600—650 négyszögöles telek kell és pedig olyan helyen, amely minden oldalról könnyen megközelíthető. Ezt a telket kéri a Dmke. ingyen, ugyancsak ingyen kéri a szükséges téglát. — Kéri azonkívül az egyesület, hogy a szükséges épületet a város építtesse föl, rendezze be. — Ezzel szemben a Dmke. az internátust üzemben tartja s az építés és berendezés költségeinek amortizációs részleteit fizetni fogja.

Kombinációba két telek jött, egyik a Bethlen-utca 39. számú telek, a második a római katolikus szegényház telke, amely minden tekintetben megfelelő. Az amortizációra, a melyhez a miniszter is segélyt ad, vonatkozóan a Dmke. garanciát vállal.

Gallovich Jenő szólott hozzá még az elő-

vasztással, mint kelti egész diszkrétan a kis csibék nyugtalan ficánkolásának kedves kontrasztját, figyeljék meg ugyanezen a képen, a sötétzöld talaj és az élénk sárga hátter erős ellentétét mily biztosan hangolja bekésre a pihenő anyatyuk szürke, zömök testének pompás, lilás tónusa. A festői szellemességnek érdekes példáját fogja az Önök számára nyújtani a 223-as számú Csibék a füben című kép, a hol a virágok nagy lila pontjai közé vannak komponálva és hangolva a kis sárga csibék. Hogy mily kitünően, bravurosán, bámulatosan egyszerű eszközökkel tudja jellemezni állatmodelljeit, eklatáns példát nyújt erre a 234-es számú Borjuakol, csupa függőlegesen mereven szélesen egymásmellé sorjázott ecsetvonás karakterizálja az egykedvű, merev, lomha, buta állati testet. A tárlat egyik legszebb képe a Bakoss 197-es számú Eső után című festménye, ahol a nedves levegőbe van beolvastva minden — s frissé, szinte eleven zengésüvé teszi képet azzal, hogy a kihagyott éles, apró, fehér foltcskák a szemünkre oly fizikai hatással vannak, hogy a képen ábrázolt egész tenyészetet vibrálóan eső utáni friss levegőben remegőnek érezzük.

S a szellemes, könnyed, biztoskezü Bakoss képei mellett itt van az elmélyülő, melancholikus hatásokra hajló Pálffy József néhány elsőrangú alkotása.

Három kis őszi képe is van egymás közelében, az 50-es számú Nagyverdő ősszel,

adói javaslatához. Fejtegette az eszme fontosságát. Elmondta, hogy az internátus eszméjét a miniszter is támogatja s annak megvalósítását akarja és elősegíti. Ma ugyanis nincs megfelelő internátus, különösen Debreczenben ahol a meglévő internátusok részben felekezettek, részben szükek. Nem tartja helyesnek, hogy az internátusban nemzetiségi ifjak nyerjenek csak elhelyezést, mert az innen kikerült ifjak faluikban az itt nyert műveltséget csak a magyarság ellen használják föl. A magyarságnak ugyanis tehetünk nagy szolgálatot, ha a saját véreinknek adunk jó nevelést. Ő az internátust már most ősszel, szeptemberben szeretné megnyitni és pedig úgy, hogy a város valamelyik házáat bocsássa rendelkezésre.

Márk Endre a Bethlen-utcai telket nem kívánja átengedni, mert a református gimnázium internátusa részére szükséges. Kívánja, egyébként, hogy az internátusban magyar fiukat helyezzenek el elsősorban.

Szávay Gyula kívánja, hogy a mintegy 300,000 koronás áldozattal szemben megfelelő erkölcsi ellenértéket kapjon Debreczen és hogy az internátusban a helybeli szegény tanulók elhelyezésének biztosítása mellett a nemzeti szempontokra is figyelemmel legyenek.

Márk Endre és Jánossi Zoltán szólalt még föl azután, szintén olyan értelemben, hogy különösen a magyarság szempontja érvényesüljön.

(Debreczen kikötései.)

Az értekezlet végül a következőkben álapodott meg:

1. Debreczen városa a Petőfi-tér 5. számú telket internátus céljaira a Dmke. részére ingyen használatra átengedi, a tulajdonjog főtartásával az alábbiakban megjelölt célra.

2. Ugyancsak ingyen adja az építkezéshez szükséges téglanyagot.

3. Debreczen városa fölépített az internátusi épületet a Dmke. által az építkezési költségek terhére készített s a város által jóváhagyandó tervek szerint s azt fölszerelteti.

4. A Dmke. kötelezi magát az internátust benépesíteni, fentartani s annak minden nemű üzemi költségeit állandóan ellátni.

A Dmke. kötelezi magát az építkezés és fölszerelés költségeinek ötven évi amortizációs részleteit fizetni. Ez amortizálendő összegbe a téglák és telek értéke azonban be nem számítható.

5. Biztosítja a Dmke., hogy az interná-

az 56-os Tölgyes ősszel és az 58-as Szürkület címűek, melyekben ugyanaz a festői alap gondolat nyer nemes, művészi diszkrétsgű kifejezést. Őszi hangulatot ad, s azt a nyugodt, tompa harmóniát, mely ilyenkor a természetben előmlik, két fontos kiegészítő egymással harmonizáló színekkel, a zöldnek és pirosnak megfelelő eltompításával igyekszik megérzékíteni. A vörös foltok barnává bágynak ebben a hűs őszi komorságban s a zöldek egészen feketés hangulatúvá tompulnak. S amily. nagyszerűen ért ehhez a finom decrescendóhoz, époly művészt a valóremelésnek is. 87-es: Aranylombok című képén a fásor sárga ragyogását szinte izzásig hangolja fel a matt, meggyzsin felhőzet kontrasztjával s azzal, hogy az előtér zöldjében is erős sárgákat használ. — Tengerképein a színek figyelemsemű analitikusának bizonyul, hogy csak a 152-es nagy alkonyati képet említem, a fölcsapó nagy hullámtestek összetartozását, egységes, félelmes voltát egy-egy nagy színfolttal jellemzi, míg a hullámvölgyek, vonagló mozgását egymásmellé applikált vékony, nyugtalan, élénk piros és zöld ecsetvonásokkal érezteti meg. — Hogy a színfoltoknak mily avatott tudású összehangolója, egyik legfestőibb képe, a 92-es számú Árnyékban című mutatja. A kép főérdekessége egy furcsa görbülési fatörzs bravuros beállítása. Ez a fatörzs a kép festői középpontja, holott csoport is van a képen; de ez a görbe, nyugtalan vonalú törzs köti le

Alapított 1867-ben.

A szőrme tessék figyelni!

Végh Gyula szőrme m.

szőrme áru, szabó és szűrszabó keliékek raktára

Debreczen, Fő utca 42. sz. Gyarmat-palota.

Elsőrangú modern és legnagyobb molykár elleni megóvó és biztosító beraktározási vállalat férfi és női szőrme ruhákat csakis szűcsmesterhez adhatjuk megóvásra, nagybecsű bizalmával megbízatni kegyeskedjék. Tánkár ellen minden ruhadarab biztosítva van e célra épített raktárakban.

Tisztelettel

Végh Gyula.

tus vezetését egy helyi felügyelő bizottságra bizzák, amelynek elnöke mindenkor a város polgármestere.

A felügyelő bizottságot a város közgyűlése választja, amelybe a Dmke, egy tagot küld és pedig az ügyvezető alelnököt küldi ki.

7. Ez a felügyelő bizottság intézi az internátus összes személyi és dologi ügyeit, tehát a felügyeleti és gazdasági személyzet és a növendékek fölvetelét, ellátási költségeiknek ügyeit.

8. Kimondatik, hogy a növendékek két harmada a magyar ajkuak közül veendő föl s egyharmad részben amennyiben jelentkezők volnának, a nemzetiségiek közül.

9. A Dmke, az internátus megnyitásakor azonnal husz ingyenes helyet létesít s e helyek számát anyagi erejéhez képest szaporítja.

10. Az ingyenes helyek betöltése felett a felügyelő bizottság határoz.

11. Az építkezési kölcsön letölésztése után az épület a Dmke tulajdonába megy át azzal a kikötéssel, hogy azt csak internátus céljaira használhatja.

12. Ha bármikor a Dmke, az internátust meg akarja szüntetni, köteles ezt a városnak bejelenteni, megjelölve, hogy milyen közmívelődési célokra akarja azt továbbra használni s ha a város hozzájárul, a Dmke, továbbra is használhatja, míg ha a város a hozzájárulást megtagadja, köteles az épületet a tégláérték levonásával becsérték szerint megváltani. Ha a város e jogával két év alatt nem él, a Dmke, a telket közmívelődési céljaira tovább is használhatja.

E megállapodásokat a legközelebbi közgyűlés elé viszi a tanács, amikor a kérdésben a törvényhatósági bizottság végérvényesen dönt.

EGYESÜLET.

-- A kereskedelmi és iparkamara közgyűlése. A debreceni kereskedelmi és iparkamara április hó 27-én, csütörtökön délután fél 4 órakor székháza tanácstermében (Piac-utca 69. szám) rendes közgyűlést tart, melynek napirendjére tűzött ügyek közül ezek a fontosabbak: Elnöki előterjesztések: Hauer Bertalan belfag és Friedmann Jakab munkácsi kültag elhalálozásáról és utódaik behívásáról, egyetemes kamarai gyűlés a kézmű- és kis-

a figyelmünket, erre nézzünk először. A törzs háta megett fehér folt van, a törzs vezetési rá a figyelmünket s ebből a fehérségből oldódik ki fent és lent a kép többi színe, fent zöld lombfolt — lent egy kendő vörös nagy foltja, tehát komplementer foltok. A kép többi része fogozatosan mattrá hangolódik, s az árnyék hűvös tompasága fogja egybe a játszó gyermekcsoportot.

Pálffy masszív, tartalmas művészetének ezen a tárlaton legsikerültebb reprezentációja A lovránai temető című képe, a 114-es számú. Amint itt a kápolna fala az egész képeknek halk, tompa tónust ad, amint látjuk, hogy a legkülönbözőbb részleteknek mily engedelmesen hangolódnak a fal színe által megütött mély alaphanghoz, amint látjuk, hogy noha számtalan apró részlet van szerető gonddal megcsinálva, e részek mégis egy nyugalmas, monumentális egésznek adnak, érezzük, hogy ez a festmény a Pálffy legértékesebb, legmagasabb színű képei közt is első helyen áll.

Festői szempontokra ügyelve, ilyen értékeket találunk a kiállító két művésznél. Az egyik bravuros kézjárású, éles megfigyelő, a másik nyugodt, masszív, szinkomponáló tehetség. Debrecen közönsége mindkettőjükre méltán büszke lehet, s szemét az ő képeiken haszonnal szoktathatja nemes művészi élvezetek elfogadására.

ipar állami támogatása tárgyában; a téli háziipari tanfolyamok eredményéről és berekesztéséről; a nyíregyházi O. M. Bank fiók váltóbirálónak kinevezéséről; a tanonc-otthonok létesítéséről. Titkári jelentés az ügyforgalomról. A kamarai székház eladásának és új kamarai székház építésének ügye. Ösztöndíjak és tanfolyamok. A kassa—temesvári közvetlen menetrend. A nagyléta—székelyhídi vasút kiépítése. A vonatkésések ügye. A tanonciskolákban a közegészségi ismeretek terjesztése. Debreczen város kövezetvámja. A debreczeni felső kereskedelmi iskola segélye. Debreczeni nőipariskola segélye. A debreczeni székelytársaság kérvénye tanoncsegélyezés iránt.

Színház és művészet.

Ternovszky Margit vendégszereplése. Hirt adtunk már arról, hogy Zilahy Gyula színigazgató vendégszereplésre kérte fel a Debreczenben időző énekművésznőt, Ternovszky Margit urnót, Ternovszky Alajos debreceni pénzügyigazgató leányát. Ebben a kérdésben tegnap este és ma délelőtt folytak a tárgyalások, melyeknek eredményeként végleges megállapodás jött létre a vendégszereplések tekintetében. Hat előadásra költötték meg a szerződést a művésznő és Zilahy. Először vasárnap este az Aranyvirág operett címszerepében lép fel Ternovszky Margit, majd szerdán a „Szabad Iskola” járvára tartandó előadás lakalmával a „Bőregér” című örökbecsű Strausz operett szobalány szerepében és végül jövő vasárnap este a Cigányszerelem-ben, mint Ilona fogja remek tehetségét csillogtatni a művésznő. Ezenkívül Ugyancsak a jövő hét folyamán és a következő hét elején még három olyan érdekes előadásban lesz részünk, amelyekben Ternovszky Margit ének-, színjátszáti- és táncművészetében gyönyörködhetünk. A debreceni közönség körében óriási érdeklődésre tartanak számot ezek az előadások, melyeknek mindegyike előreláthatólag zsúfolt házat fog vonzani.

Dobieczy Sándor az Uránia-színházban. A budapesti Uránia-színház tegnap este mutatta be Dobieczy Sándor országyűlési képviselő Nem adózunk című munkáját. A premier alkalmából az Ujság a következőket írja a darabról: Sikerült és hasznos munka; hasznos főként gazdasági tendenciájáért, a mellyel meggyőző és mégis könnyeden kedves érveléssel arra mutat rá, hogy évenként száz és száz millióval adózunk a külföldnek. Amíg élénk mutatja ezt a nem egészen biztató perspektívát, egyúttal törvényszerű szükségletet lát abban, hogy a kulturáltabb államnak gazdasági vazalusa legyen a kevésbé fejlett állam. Széles, történeti alapon indul el és imponáló széleslátásáról tesz tanúságot, a mikor a primitív népek gazdasági életének jellemzésétől a mai, modern és hatalmas államok gazdasági viszonyainak jellemzéséig emelkedik. Alaposan foglalkozik gazdasági életünk silányságának okaival és e szegényes viszonyok megjavítására is van néhány megszívlelendő szava. A darabban előforduló képek egy részét Zamboni Károly festőművész tervezte, a zenészműveket pedig Hartmann Károly karnagy állította össze igen izlésesen. A közönség nagy tetszéssel fogadta a sikerült munkát.

Hercegisasszony — délután. Vasárnap délután mérsékelt helyárral Lehár nagy operettje, a Hercegisasszony kerül színre, a főszerepeket csakugy, mint eddig, Zilahyné S. Vilma, Jakabffy Jolán, Horváth és Tormával.

A Pálffy-Bakoss kiállítás. A Pálffy-Bakoss kiállítás bezárás előtt áll. Még csak holnap és holnapután lesz nyitva. Azok, akik képet vásároltak, vasárnap délután hat órakor átvethetik képeiket a városháza dísztermében. Eddig 81 kép kelt el, de azt hisszük, hogy a kiállítók mindenkitől elismert művészetesége még az utolsó napon vásárlásra bír majd sokakat, mert bizonyos, hogy hosszú

idő telhetik el, amíg ismét ilyen nagyon mérsékelt ár mellett juthatnak művészi képek birtokában. Ujabbban a következő vásárlások történtek: Adler Ferencné (Gesztenye fák), dr. Eisenmann Oszkár (Köd Bornholmban), Karai Sándor (Baromfiak), Nagy József (Ribizli galy), dr. Lukács Emilné (Hullámok, Halász bárkák, Közelgő vihar.)

Bőregér. Az igazgatóság a jövő hét műsorára tűzte Strauss örökbecsű nagy operettjét a Bőregért, elsőrangú kiosztásban. — Az előadás tiszta jövedelme a debreceni szabad iskoláé lesz.

A király gyengélkedik.

Elmaradnak a kihallgatások.

A király egészségi állapota felől ma délután agasztó hírek keltek szárnyra Bécsben. Azanban az orvosok jelentése hamarosan megnyugtatta az aggódó közvéleményt, hogy a király könnyebb természetű meghülés folytán gyöngélkedik.

A felség ma reggel hét órakor érkezett meg Schönbrunnból Bécsbe. A Hofburgba hajtatott, ahol délig tartózkodott. Délelőtt háromnegyed tíz órakor fogadta a két miniszterelnököt. Az egy óras audiencia után a király visszavonult, majd délben fél egy órakor látogatást tett néhai Cziráky Béla gróf volt főudvarnagy özvegyénél majd egy órakor Rex gróf szász követett fogadta kihallgatáson és délután fél öt órakor visszatért Schönbrunnba.

A déli órákban a felségen mutatkoztak a meghülés jelei, rekedt volt. A gyöngélkedés híre hamar elterjedt Bécsben, ahol nagy aggodalmat keltett a hír.

Az orvosok azonban megállapították, hogy a gyöngélkedés és a rekedtség csupán könnyebb természetű meghülésnek a következménye. Orvosai rendelkezése azonban a király most már budapesti látogatása előtt nem ad kihallgatásokat. A király május 1-én jön a magyar fővárosba, addig tehát összesen csak két audiencia marad el. Budapesti utjái a király Schönbrunnban marad.

Az orvosok föltétlenül szükségesnek tartják, hogy addig a felség teljes nyugalomban legyen, mert a budapesti ut és Péter szerb király látogatása amugy is kimerítik az uralkodót, akinek erejét tehát kimélni kell.

A hóhér leánya.

Kordhordó Árpád kedvese.

A nemrégien elhunyt Kardhordó Árpádnak, a főváros egyik leghíresebb alakjának, a volt mutatványos, kikiáltó, szivacskereskedő, állatszeliadó, népszónok és képviselőjelöltnek hagyatéka körül, — mint budapesti tudósítónk jelenti — nagy bonyodalmak támadtak.

Kardhordó a családját néhány évvel ezelőtt elhagyta és közös háztartást kezdett Kozarek Máriával, az elhunyt hóhér leányával. Akkoriban Kardhordó egészen szegény, letört ember volt, akinek nem volt egyebe, csak a hirneve. Jött azonban a városligeti vurstli áthelyezése és Kardhordó, mint a mutatványosok elnöke, és nagyon élelmes ember, fáradozásának jutalmául magának is szerzett helyet a mutatványos téren. A helyet azután jó pénzért átengedte a Fesztői-körkép-társaságnak.

Ilyen módon szerzett újabb tőkájével az-

Házlebontás

és kiköltözés miatt Nándvary Lajos ezégnél, Placz-utca 28. szám, a nagytérső mellett az összes raktáron levő vászon neműek, női ruhaszövetek, kartonok, delatnek, nap- és esernyők, harisnyák, keztyűk, rövidárúk és minden itt fel nem sorolt cikkek leszállított gyári áron beszereshetők.

után újra felcsapott utazó mutatványosnak és szép pénzt szerzett.

Utjában mindenütt elkísérte Kozarek Mária. Idegenben azonban nagybeteg lett Kardhordó, hazajött és mikor a vég közeledését érezte, kibékült a családjával, hazament meghalni.

Özvegy Kardhordó Árpádné most ügyvédje után följelentette a hóhér leányát, hogy az a Kardhordó Árpád által rábizott pénzt nem adta át Kardhordónak, tehát elikkasztotta.

A budapesti rendőrség megindította a vizsgálatot és kihallgatta a megvádolt nőt, aki beismerte, hogy kapott pénzt Kardhordótól, ami természetes is, mert hiszen közös háztartásban éltek, de azt mondta, hogy ezt a pénzt kikötések nélkül és nem megőrzésre kapta. A pénzhez pedig részben joga is volt, mert hiszen együtt szereztek. A följelentésben nem lát egyebet, mint a megcsalt és elhagyott asszony bosszuművét.

Az érdekes ügyben folytatják a nyomozást.

Gyermekek tűzhalála.

A szülői gondatlanság áldozata.

A közeli Derecske községben rémes tűzhalállal halt meg egy odaváló jómodú gazdának, Varga Imrének négy és két éves két kis leánya, akik szüleik távollétében valami utonmódon gyúfához jutottak, felgyújtották a butorokat s a lángok között életüket veszítették.

A rémes esetről tudósításunk a következő

Varga Imre és a felesége tegnap délután kimentek a derecskei nagy vásárra és két kis leányukat otthon hagyva, rájuk zárták az ajtót. Az egyik kis leány a bölcsőben feküdt, a másik az ágyban. Mindketten aludtak, a mikor szüleik eltávoztak, csak később ébredtek fel és játszadoztak. E közben egy csomag szalon gyúfát szereztek, gyújtogatni kezdték s a felcsapó lángok annyira megtetszettek a gyermekeknek, hogy folytatták a veszélyes játékot. A következmény az lett, hogy a bölcső ágyneműje lángot fogott és a tűz hamarosan átcsapott a többi butorokra is. A szobát átható, fojtó füst töltötte be, amely elől a meg rémült és már égési sebeket szenvedett kis leányok az ágyba menekültek. Ott feküdtek egymás mellett holtan Varga Imre gyermekei amikor végre nagysokára rájuk nyitották az ajtót.

A vásárban elfoglalt szülők ugyanis csak estefelé kerültek haza és irtózatosságszerűen fogta el őket az eléjük táruló borzalom látára.

Az előjáróság tagjai és a községi orvos hamarosan odamentek Vargákhoz, ahol meg állapították, hogy inkább a füst és a rémület, mint az égési sebek pusztították el a kicsinyeket.

Az esetről értesítették a debreczeni kir. ügyészséget is, amely a gondatlan szülők ellen megindította az eljárást.

A tűzhalállal kimúlt gyermekek holttestét ma délután felboncolták és holnap délelőtt temetik el őket.

Szilasi Etelka távozása.

Hosszu hónapok kínos színházi háboruskodása ért véget tegnap éjjel az által, hogy Szilasi Etelka, a debreczeni színház volt primadonnája és Zilahy Gyula igazgató véglegesen megállapodtak Szilasi távozásának kérdésében, amely megállapodást azonnal perfektuálták is. Ezzel befejezett tényé vált, hogy a szubrett-primadonna véglegesen megvált a színházról.

A színházi közönség szempontjából nézve a dolgot, mindenestre sajnálatos körülménynek mondhatjuk a primadonna távozását, — mégis a hónapok óta folyó herce-hurcák oly annyira tűrhetetlenné tették a színházi állapotokat, s különös módon megnehezítették a színigazgató helyzetét, hogy az adott esetben ez a megegyezés szükségszerűleg és elkerülhetetlennek mondható.

Mészáros Kálmánnak, a Színészegyesület igazgatójának leérkezése és közbenjárása, valamint a tegnapi büntetőjársbirósági tárgyaláson bekövetkezett fordulat, amely abban állott, hogy Kardos Samu dr., Zilahy és Miske védője kontrabizonyítást ajánlott fel a panaszos primadonna elle, a békés megegyezés létrejöttét nagy mértékben sietteték és eredményezték.

A megegyezés lényege a következő:

Szilasi Etelka levelet intézett Zilahy Gyula színigazgatóhoz, melyben előadja, hogy neki, hosszabb pihenőre van szüksége. Ezért vagy megfelelő szabadság időt kér az igazgatótól, vagy pedig a szerződésének felbontását. Egyben kéri a primadonna Zilahy igazgatót, hogy a köztük felmerült ellentéteket tekintse meg nem történeknék és kijelenti, hogy az összes általa folyamatba tett pereket beszünteti. A szerződés felbontása esetére egyben bizonyos összegű végkielégítést igényel.

Zilahy Gyula színigazgató viszont tudatta Szilasi Etelkával, hogy neki subrett-primadonnára szüksége van, ezért hosszabb tartamu szabadság időt nem adhat, hanem a Szilasi által felajánlott másik módozatot, a szerződés felbontást választja.

Ezért eleget tesz a primadonna végkielégítésre irányuló kívánságának s e címen az eddig már folyósított másfélhavi gázsín, a mely idő alatt Szilasi a színházban nem lépett fel, a primadonna előlegtartozásainak elengedésén és ügyvédje költségeinek megtérítésén kívül még ezer koronát fizet ki neki e címen.

A kölcsönös levélváltások megtörténte után aztán ilyen feltételek mellett le is bonyolították az egész megállapodást.

Mint érdekes hirt említjük meg, ez az értesülésünk azonban nem feltétlenül hiteles, hogy Szilasi Etelkának a jövő szezonnra már kész szerződése is van az egyik budapesti kabaré vállalattal, ahol igen előnyös anyagi feltételek mellett mint kabaré énekesnő fog szerepelni. Más verzió szerint azonban külföldre megy és valamelyik német színháznál fog szerződést vállalni.

Zilahy igazgató pedig most már igen sürgősen keres társulatához új primadonnát.

E célból még ma éjjel felutazott Budapestre, ahol megteszi a szükséges lépéseket. Ha sikerül megfelelő primadonnát találni, úgy azt még ebben a szezonnban fellépteti Debreczenben, társulatával viszi Nyiregyházára és Máramaroszigetre, de csak akkor szerződötti állandóan, ha a debreczeni színházi közönség tetszését az új szubrettnek sikerül megnyerni.

MULATSÁG.

Sport kabaré és táncestély. A Bikában tervezett szombat esti kabaré iránt nagy érdeklődés mutatkozik a jegyek nagy része már elővételben elkelt, ami az érdeklődés legjobban bizonyítja. A kabaré műsorát a rendezőség ögyesen állította össze. Horváth Kálmán a legújabb kabaré nótákat énekl: Mártonfalvi Györgyné gyönyörű új dalokat fog előadni. Szatmári Zoltán novellát fog felolvasni. Fábrián Margit a fiatal kedves színésznő Markus Dezsővel egy nagyszerű duettet adnak elő. Sopronyi Mariska ismert kitűnő előadó egy kedves vig dologgal lép a pódiumra. A jegyek még kevés számban este fél 7-ig Kobrak cipőraktárában, Tolnai Dánielnél, Aczél Henriknél, Fekete Jakabnál és Scvarcz nővérek üzletében este fél 8-tól a pénztárnál válthatók.

BIREK.

— **Vasárnapi Istentisztelet.** A debreceni református templomokban vasárnap április 23-án prédikálni fognak: A Nagvtemplomban Szentemrey Dániel 4. th., a Kistemplomban Szász Imre 3 th., a Kossuth-utcai templomban Bánvai Lajos 3 th., az Ispótlai templomban Balogh Béla 4 th., a Csapókerti imaházban Kovács János vallás okt. lelkész, a Homokkerti imaházban Bereczky József főisk. szenior.

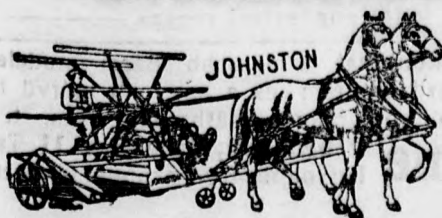
— **A harmadik egyetem.** Pozsonyból táviratozzák: Bartal Aurél főispán a város vezető embereit értekezletre hívta egybe, a mely abban állapodott meg, hogy a még 1906-ban egyetem céljaira föliaánlott egy millió koronán kívül még két millió koronát, azonfölül pedig könyvtárakat, kórházakat, muzeumokat s egyéb értékeket, amelvekkel most már Pozsony városa közel tíz millió értéket ajánlott fel.

— **Az utolsó milliók.** Abból a nagy, tizen hét milliós kölcsönből, amelyet Debrecen városa a nagy közművek létesítésének költségeire fölvelt, még három millió korona van benne az Osztrák Magyar Bankban. Magoss György dr. főügyész most jelentette be a tanácsnak, hogy a három millióra vonatkozó kötvényt elkészítette, a fedezetül kiállított ingatlanokat telekkönyvileg lekötejtte s így miután a Bank már régebben kiutalványozta már a három millió koronát, azt legközelebb már föl is lehet venni. A pénzre a városnak a kisajátítások és nagy közmunkák miatt szüksége van.

— **A derecskei reformátusok a tanítókért Derecskéről jelentik:** A derecskei református egyházközség presbiteriuma, és az egyházközségi képviselő névszerinti szavazással egyhangulag emelte fel tanítóinak fizetését az állami tanítók fizetésének szintjára.

— **Halálozás.** Urai Uray Tiborné született Kászonyimpérfalvi Balási Stefánia 24 éves korában hosszú betegeskedés után e hó 15.

Gazdák figyelmébe!

Bächer-Melichár-Johnston gépgyárak főtelepét
a nagytrafik udvarból

Május havában Piac-u. 43. sz. alá
(a Dreher mellé) helyezték át! Szemben az eddigi gépraktárral!

Ráhrer Sándor

az Amerikai tengeri termelő
eszközök kizárólagos képviselője.

Davosban meghalt. Temetése e hó 23-án vasárnap délután lesz Érköztvényesen. A fiatal asszony halálát az Uray, Balási, Irinyi, Bujanovics családok gyászolják.

— **Véres családi dráma.** Szombathelyről táviratozzák: Németh János, a ki tizenhét évig Budapesten szolgált az állam rendőrségénél, két évvel ezelőtt hazaköltözött felesége birtokára, hol feleségével s ennek családjával állandóan harcban állott a kártya miaatt. Az áldatlan családi harcok annyira elkeserítették, hogy Németh felesége és anyósa elpusztítását határozta el. Tegnap jól bepálinkázva fölkereste anyósát és revolverrel halántékán lőtte, azután felesége keresésére indult. Amikor a szántóföldön megtalálta kétszer rálőtt, de lövése nem talált. Ezután Németh Juliskára lőtt, a kit súlyosan megsebesített. Erre apósa fejbevágtá, Némethet, ki véres fővel elszaladt Körmedre. Itt a csend őrség letartóztatta és Németh bevallotta, hogy előre elhatározta felesége és anyósa meggyilkolását. Önmagát is főbe akarta lőni, de arevolvertöltények elfogytak. Németh anyósa ma reggel meghalt.

— **Gyűlés Barnaéknak.** A nyolc Barna gyermek részére Schön Sándor debreceni kereskedő 3 koronát juttatott szerkesztőségünkbe.

— **Uj téglagyár Debrecenben.** A Debreczeni Bank részvénytársaság, ez a nagyszabású, fiatalos erővel duzzadó pénzügyi intézet, a város közgazdasági életének jelentős tényezőjévé vált az által, hogy iparvállalatok létesítését vette programjába és ezáltal igyekszik előmozdítani Debreczen fejlődését. Az intézet legujabb alapítása a **Köntösgáti Téglagyár Részvénytársaság**, amelyet olyan érdekelttség bevonásával hozott létre, hogy már maga ezen érdekelttség révén is biztosítva van a kitermelendő téglá-anvag értékesítése. A részvény-kibocsátási felhívás, amely 300.000 korona alaptőke biztosítására szól, meglepő eredménnyel járt, amennyiben a részvénytőke tetemesen túljegyezett. A Köntösgáti Téglagyár Részvénytársaság tegnap délután tartotta alakuló közgyűlését, melyen az alapszabályok megállapítása után megválasztották az új vállalat vezetőségét. Az igazgatóság tagjai lettek: Magoss György dr. (elnök), Debreczeni Jenő, Pavlovits Károly, Szikszay Szabó László dr., Häendel Vilmos dr., Taffler Ignác, Tüdös János dr., Szávay Gyula, Nagy Jakab, Nyiri Ernő dr., Kelen Jenő, Békés Gyula, Keresztesi Kiss József dr., Erdődi Lajos, Sipos Bálint, Molnár János. A felügyelőbizottság tagjai lettek: Hegedűs István (elnök), Lichtblau Albert, Tasnádi Kardos Endre dr., Hering János, Nyiri Géza. A vezetőség minden előkészületet megtett, hogy az új gyárvállalat minél előbb megkezdje üzemét. A részvénytársaság ügyésze Hódy Béla dr. ügyvéd lesz.

— **Eltélt városi vezetőség.** Sátoraljaújhegyről táviratozzák: Még 1909. év őszén történt, hogy a sátoraljaújhegyi városi pénztárból egy váratlanul tartott vizsgálat alkalmával nagy sikkasztásnak jöttek a nyomára. A főispán azonnal felfüggesztette Valkovszky Elek városi pénztárost és fegyelmi eljárást indított Kiss Ödön akkor helyettes polgármester, — Szöllősy Sándor főszámvéző, Aszóthfalvi E. pénztári ellenőr és Rechhardt Salamon dr. ügyész ellen. A sikkasztó pénztáros azóta üngyilkos lett, a többi városi tisztviselő ellen azonban folytatták az eljárást és a vármegye fegyelmi választmánya tegnap ítéletet hozott ügyükben. Kiss Ödön akkori helyettes polgármestert dorgálásra. Arnóthfalvi Emilt és Szöllősyt kötelességmulasztás miatt 100—100 korona pénzbüntetésre ítélte. Rechhardt ellen, aki időközben mint polgármester eltávozott a

város kötelékéből, megszüntették az eljárást, de valamennyiükkel szemben 20.000 korona erejéig kimondták az anyagi felelősséget.

— **Uj pénzügyi intézet.** Mint értesülünk néhány tőkepenzes ember Leszámitoló és Pénzváltóbank részvénytársaság címen az agilitásáról ismert Sipos Ferenc banktisztviselő ügyvezetése alatt új pénzügyi intézet megalapításán fáradozik. — Az új intézet júliusban kezd meg működését.

— **Sorozás Hajduvármegyében.** Kabáról jelentik: Ma fejezte be a sorozó bizottság munkáját, amelynek eredménye szerint a sorozáson megjelent 818 hadköteles közül 174 ifjút vettek be katonának.

— **Üngyilkos színész.** Budapesti tudósítónk táviratozza, hogy Gabányi Árpád, a Nemzeti Színház nagy művészeinek huszonegy éves fia, Gabányi István talentumos színész, tagja a Nemzeti Színháznak, ma reggel üngyilkosságot követett el. A fiatal színész Baross-utca 43. számú lakásán morfiomot ivott. Szándékát még idején észrevették és a mentőket hívták. A mentők Gabányi István sérülését nem tartották életveszélyesnek, a Rókusba szállították, ahol gondos megvizsgálás után állapotát nem tartják veszélyesnek. Az üngyilkosság okát nem ismerik. Csak találgatják, hogy szerelem, de biztosat senki se tud. A Nemzeti Színházban, ahol délelőtt éppen a Shakespeare-ciklus előkészületei és próbái folytak, nagy konsternációt és általános megdöbbenést keltett az üngyilkosság híre. — Később megtudták, hogy veszély nincs. Sokan azt tartják, hogy az üngyilkosság maga sem valószínű. Gabányi régi morfinista volt és így könnyen lehetséges, hogy véletlenségből nagyobb adag morfiomot talált bevenni.

— **Uj joggyakornok.** A debreceni itélő tábla elnöke Kovács Géza dr. debreceni törvényszéki titkár joggyakornokot segélydiás joggyakornokká nevezte ki.

— **Árverés városi bérletre.** Ma délelőtt adta érbe nyilvános árverésen a város az Erzsébet-ut 54. számú nem régen megvett házat. A bérletre, amely ez év május 1-től 3 évre szól, legmagasabb bért 1025 koronát Czitrom Ignác ajánlott. Az árverésen a város részéről Vargha Elemér dr. tanácsnok elnöke alatt Magoss György dr. főügyész, Szücs Gusztáv számvéző és Publíg Ernő voltak jelen.

— **A Debreceni Első Takarékpénztár** 4 1/2%-os zálogleveleinek ez évi rendes kisorsolását folyó hó 25-én, kedden délután 4 órakor tartja meg ülésében.

— **Gyujtogató gyermekek.** Derecskéről jelentik: Takács Mihály gazda ólja és kerítése leégett. A vizsgálat megállapította, hogy a tüzet gyermekek okozták, akik gyufával játszottak az ól mögött s egyik égő gyufától az ólban lévő zsupszalma tüzet fogott s meggyújtotta az ólat és kerítést. A lakóépületben kár nem történt, mert a tüzet hamar észrevették és eloltották.

— **Üzlet áthelyezés miatt.** Leszállított árban kapható céna és selyem kesztyűk, nadrágtartók, sérvkötők, haskötők és gumiharisnyák Vitáriusnál Szent Annában, június 1-től Alföldi Takarékpénztár épületben Piac-utca 16.

— **A hü barát és a hűtlen asszony.** Szegedről írják: Harmadéve katonának ment Balog János cigánylegény. Kedvesét, a szép Rostás Verát legjobb barátjára, Rácz Istvánra bízta. Néhány hónap múlva a cigányt hazabocsájtották, mert beteg lett. Otthon gyanakodni kezdett Verára és a legjobb barátjára. Egyszer pálinkázás közben rátámadt Balog Ráczra, a ki felelet helyett doronggal

fejbevágtá, majd a szintén jelenlévő Antoni Károly cigánnyal együtt verni kezdték Balogot, a ki védekezés közben elővette bicskáját és hasbaszurta Ráczot. A jóbarát holtan esett össze. A tegnapi főtárgyaláson kiínt, hogy Balog igazságtalanul vádolta barátját, mert a szép Vera igen sok emberrel megcsalta, egyedül Rácczal nem, a ki hűséges és igaz barát volt. A gyilkost tizenhat havi börtönre ítélték.

— **A Debrecen Vidéki Takarékpénztár,** m. szövetkezet (Piac-utca 32. sz. alatt) házak és egyéb ingatlanok vételéhez, valamint építkezésekhez, a legelőnyösebb kölcsönöket nyújtja. Régi drága terheket, hosszú lejáratu olcsó kölcsön alakjában convertál.

— **Modern faliképekben állandó ujdonságok** Thaisz Arthur papírárúházában.

— **Nappali kifutó flu felvétetik Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában.**

— **Tanonc, nyomdász, felvétetik Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában, Piac-utca 49.**

TÖRVÉNYKEZÉS.

— **A pásztorórák tolvaja.** Murvai Eszter 22 éves büntetett előéletű debreceni leány lopásai ügyében ítélték ma a debreceni törvényszék, amely egy hónapi fogházra ítélte a leányt amiatt, hogy Sörényi Istvántól és Madai Emiltől szerzetkezés közben egy ezüst órtát ellopott.

— **A póttartalékos anyja.** A debreceni törvényszék büntető tanácsa érdekes büntető ügygyel foglalkozott ma délelőtt. Hajzsák Józsefné Soltész Anna 48 éves és Pálóczi Zsuzsanna 26 éves nyirábrányi lakosokat azzal vádolta a kir. ügyészség, hogy együttes erővel félrevezették a hatóságot, a mikor Hajzsákné fiának, Gábornak besorozásáról volt szó. Azt állították ugyanis, hogy Hajzsákné szegény, egyedülálló asszony, a kit a fia tart el. Ennek alapján Hajzsák Gábornak póttartalékba tették. Később azonban kiderült, hogy Hajzsákné férje is van, akivel már 1906-ban polgári házasságot kötött, a mely körülmény a fegyveres erő elleni vétség kriteriumát állapítja meg. A vádlottak avval védekeztek, hogy ők csak azt a házasságot tartották érvényesnek, amelyet a pap is megáldott. Ezt a védekezést azonban nem fogadta el a törvényszék és mindkettőjüket 15—15 korona pénzbüntetésre ítélte.

— **Vigyázatlan kocsi.** Molnár Gábor 31 éves debreceni bérkocsist 30 korona pénzbüntetésre ítélte a törvényszék gondatlanságból okozott súlyos testi sértés vétsége miatt. — Molnár ez évi január 15-én a tűzoltó laktanya mellett ittas állapotában neki hajtattott a Szigeti Gábor bérkocsijának, a melynek ablaküvege bezuzódott és az üvekszilánkok a kocsiban ülő Lusztig Dávidnét súlyosan megsebeztek. Az ítélet jogerős.

KÖZGAZDASÁG.

Terménytőzsde.

Debreczen E. debreczeni bizományos távirati jelentése

Budapest, 1911. április 10.

Készaru ártartó.

1911. októberi buza	11.30—31
1911. áprilisi buza	13.01—02
1911. májusi buza	12.29—30
1911. áprilisi rozs	9.83—84
1910. májusi rozs	—
1910. októberi rozs	8.68—59
1910. októberi zab	7.70—71
1911. áprilisi zab	10.50—51
1911. májusi tengeri	6.08—09
1910. szept. tengeri	—
1910. apr. tengeri	—
1910. augusztusi repce	—

Fontos!

Bécsi utamból hazaérkezve van szerencsém a n. **nőlkalap** raktáramat a legujabb Bécsi modellekre és hölgyközönség b. tudomására hozni, hogy **gazdagítottam és a nagyobb mérvű bevásárlás által azon kellemes helyzetben vagyok, hogy azokat rendkívül olcsó árban bocsáthatom a m. t. közönség rendelkezésére. Óriási választék Schlimmer Mórné Debreczen, Hatvan-u. 11.** Tanuló lányok fizetésel azonnal felvétetnek.

Regény-csarnok.

Megosztott szív.

(Folytatás.)

A sötét éjben lassan gördül tova a kocsi. A két leány képe, két halvány árnyék kíséri Tibort.

— Elárultam mindakettőt, — suttogja komoran.

Érzi, hogy a szenvedély Alicehez vonja, a becsület Erzsikéhez.

— A becsület? mormog lázas ajkkal. — Becstelenség nélkül nem hagyhatja most már egyiket sem el.

Gyalázat, ha elhagyja az ártatlan gyermekleányt; gyalázat, ha elhagyja Alicet, kinek egy órával elébb esküdt szerelmet. Nincs ut kigázogni e hinárból, hová a szenvedély egy elvakult pillanata döntötte. Nincs semmi ut.

Lelke is elsötétült, mint az éj körülötte. Egy csillag sem világított az égen, egy reménység sem a kétségbeesett ember lelkében.

Utálattal telt el önmaga iránt s szeretne volna ledobni magát a kocsi kerekei alá. Oh, ha összetörnék! Locsanna szét e kinlódó agyvelő! Némulna el a lázasan hánykolódó szív!

Lázasan szökött le a kocsiról, midőn végre hazaérkezett. Nem szólt senkihez, bement szobájába s roskadtan dőlt a nagy támlásszékre, mely a sarokban állt.

A cselédek nem merték zavarni; azt hiték, haragszik. Mikor másfél óra múlva bejött az inas vacsorára hívni, akkor is azon az egy helyen ült még s mozdulatlan, mereven nézett a gyertya lángjába.

Az inas kétszer is ismételte a hívást. Visontay Tibor csak akkor fordította felé fejét, rámondult, hogy nem fog vacsorálni és ne háborgassák.

Az öreg szolga, mikor kiment, hallotta, hogy ura bezárta utána az ajtót. Fejcsóválva ment a konyhába s elmondta a gazdasszonynak, az is megcsóválta rá a fejét, de nem merték háborgatni az urat.

Mindamellet nem fekiüdt le az inas, hanem kiűn várakozott a tornácra, hátha még behívja az ura?

Később lement a kocsishoz az istállóba, ha az talán tudna valamit mondani, hogy mi történt; de az nem tudott semmit. Mikor elindultak az Aranyhegyiek kastélyából, még nem volt semmi baja az urnak.

Az inas hát megint visszament a tornácra. Ott várakozott körülbelül esti tíz óráig. Látta, hogy gyertya ég az ur szobájába, de az ur nem szólította be őt.

A többi cseléd már mind lefeküdt s az öreg inas is azt gondolta magában, még egy fél órát vár s aztán ő is lefekszik. De mikor ezt elhatározta, alig telt el néhány perc azután s nagy ijedtségére lövést hallott a szobából, ahol ura volt.

Az ajtóhoz rohant, de az ajtó még mindig zárva volt. Kiáltozta ura nevét; senki sem felelt rá. Rémulve futott az öreg szolga felkölteni a többi cselédséget.

Baltával betörték az ajtót s ott találták urokat vérében fekvő, holtan a földön.

(Vége.)

Olcsó pászka

kapható

az izr. hitközség irodájában

József kir. herceg-u. 26.
I. rendű kgramja 1 kor.
III. „ „ 60 fill.

Donogán és Somossy
DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Brassói férfi ruha kelmék
kitűnő minőség és olcsó árak mellett
!! Óriási választék !!

Helical

PREMIER

Legelőkelőbb és értékes kiállítás.

Legmagasabb technikai készség.

Diszárlap ingyen.

Diszárlap ingyen.

Premier-Werke

Eger, Csehországban.

Képviselő Molnar T. stverek Debreczen.

Szabó Lajos Fiai

csőg női divat áruházában
a tavaszi és nyári ruhakelme, selyem és a ruhadiszek cikkek már teljesen rak-tárra érkeztek.

- Kivételes olcsó eladásra kerülnek:**
- 120 cm. kosztüm-kelmék angol izlés 1 frt 20
 - 140 cm. zsolnai kosztüm kelme 1 frt 80
 - 120 cm. tisztá gyapju ruhakelme 1 frt 10
 - 110 cm. diagonal divatkelmék 85 kr.
 - Selyemszálu ruhavasznak 46 kr.
 - Mosó levantinok 26 kr.
- Az itt felsoroltakon kívül nagy választék a jelenlegi divatnak megfelelő ruhakelmékben, továbbá selyem, csipke, szalag, fátyol és ruhadiszekben.

Utolsó hét.

Költözés előtt áruk, főleg női-, leány-, férfi- és fia

szalma kalapok

csak most mosós olcsón adatnak el

Schwarz M. L.-nél
Piacz-u. 38.

Új helyiség Piacz-u. 52. sz.
Miklós-utczával szemben.

„Gyöngyvirág Crème“

AZ arokrémek gyöngye!

Szeplő, májfoltok, pattanások s bőrbajok ellen kiváló jó szer. Színárá, fehérre és ádóvé teszi az arobert! Sem higanyt, sem ólomot nem tartalmaz. A nappalra való krème nem zsiroz, míg az éjjelre való zsiroz. Egy tegey ára 1 korona.
Kapható:

Mihalovits Jenő
„Kigyó“ című gyógyszerárában,
DEBRECZEN.

Ha ingatlanát eladni, vagy ingatlant venni.

Ha ingatlanára, fizetésére, értékpapírokra vagy értékekre pénzkölcsönt ohajt szerezni.

Ha bármily kereskedelmi ügyben közbenjárásra vagy képviselőre van szüksége, forduljon bizalommal

Rubinyi Jenő

ingatlan, adás-vételt, pénzkölcsönt közvetítő és kereskedelmi ügynökségi irodájához

Debreczen, Batthyány-u. 7. szám.

Üzleti könyvek,

mert azok árusításával teljesen felhagyunk,

igen olcsón

kaphatók.

Hoffmann és Kronovitz
könyvnyomdájában
Piacz-utca 49.

Vendéglői és kávéházi felszerelések.

Képkerekekben
legújabb és díszes mintákból dús választék

Lám Sándor
üveg, porcellán és képkereket üzletében
DEBRECZEN, Piacz-utca 5.

Keretkezést bármily méretű képre
juttányosan és szépen készítek.
Nagyválaszték:
fényezett (politurós) keretű tükrökben.
Porcellán, üveg és ezüstölt dísz és ajándék tárgyak.

Üzleti könyvek,
mert azok árusításával teljesen felhagyunk,
igen olcsón
kaphatók.
Hoffmann és Kronovitz
könyvnyomdájában
Piacz-utca 49.

Apró hirdetések.

Minden szó 5 fillér.

Levelezés.

Életvidám uri családból való leány megédesítene vidéki gazdálkodó életét, a kor és vallás nem határoz, ki ötlet feleségül venné. Irjanak azok «de fogom szeretni» jellegre a kiadóba.

Melyik valójában elskelő, szinpatikus, figyelmes uri ember lenne kitartó hűséges barátja, egy fiatal szép özvegy uri asszonynak. «Nadrágszoknya barát» jellegre kérek levelet e lap kiadóhivatalába.

Szomorú özvegynek levele van a kiadóba.

Betöltendő.

Jól jövendelmű iparvállalathoz társ keresztek, kinek legalább 10 ezer korona készpénze van. Értekezni lehet Wesselényi-tér 10. szám alatt.

Tanács, nyomdász, felvétetik a Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában, Piacutca 49.

Középkorú jó szakácsné uri házhoz felvétetik. Címe a kiadóba megtudható.

Adás-vétel.

Valódi szegedi édes, nemes és rózsapaprika különlegességek óriási raktára Lindenfeld J. Jenő nagykereskedésében, Városház-u. 2. Rózsater 3. Pénzügyi-palota.

Ha nincs pénze és szüksége van, vászon szita, szövet és csipke-függöny, futó és nagy szőnyegre. Paplan és flanel takarók, férfi és női felöltők, kész férfi-, fiú öltönyre vagy tükör, kép és butor, a ma naptól fogva oly olcsón lesz eladva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próbabevásárlást eszközöljön. Tisztelettel Kaiser Salamon.

Gőzerővel porkölt, naponta friss, zamatos kávé kapható Lindenfeld J. Jenő fűszer nagykereskedésében, Rózsater 3. Városház-utca 2 Pénzügyi palota.

Pallas Lexikon állvannyal féláron eladó Harmahynal Fűvészkert-u. 14. Mindenféle könyvek, zeneművek féláron! Könyvjegyzék ingyen.

Hausner Salamon, Simonffy-u. 44. Tisztelettel értesíti a nagyérdemű közönséget, hogy az összes tavaszi újdonságai már megérkeztek, nevezetesen: női és férfi felöltők, öltönyök, kosztüm kelmék, dealinek, zefirek, kartonok, damasztok, vásznak, ágyterítők, függönyök, szőnyegek, kész férfi- és női fehérneműk, stb., amiket havi vagy heti részletre mesés olcsó árban bocsát a t. vevőközönség rendelkezésére. Újdonság!! Olcsó árak!!

4384. szám alatt szabadalmazott **poloska** és molyirtó gyertya, mely még az eddigi összes módszereket felülmulta az eddigi használat után kitűnő sikerrel járt. Kapható Piac-u. 38. sz. Nagy Józsefnél.

Önt is érdekli! Legújabb tavaszi férfi és női felöltők, szövetek, kizárólag jó minőségű vásznak kaphatók legolcsóbban, előnyös részletfizetésre, Debrecen legrégebb, szolid alapjáról ismert részletáruházban, Kohn Hermann utóda Zempliner Arthur, Hatvan-u. 17.

Férfi és női finom ozipók

Férfi és női finom fehérneműk még mindig olcsó árban kapható

Kertész Dezső

alkalmi áruházában, Hatvan-utca 5.

Lakás.

Üzlet helyiségek, Szatós bolt kiadó. **Két** szoba mellékhelyiséggel olcsón kiadó Hunyadi-u. 17.

Széchenyi-u. 25. sz. alatt, modern ötszobás lakás 1500 koronáért kiadó. — Ugyanott egy jóra való házmester felvétetik.

Különféle.

Arany, ezüst és ékszer munkákat a legolcsóbban készít Tuschák Vilmos ékszerész, Halköz 4. sz.

Indiál fogcsopp, a legmakacsabb fogfájást is megszünteti, ára 0 fillér.
Tyuszem irtó, 2-3 nap alatt minden borkeményedést megszüntet, ára 70 fillér.
Fagyhalzsum, a legerősebb fagyot és az ezzel járó viselkedésséget azonnal megszüntet, ára 70 fillér.

A fentiek csakis a

Balszódón utóda

HARSÁNYI LAJOS

„Reménységhez“ címzett gyógyszerárán **DEBRECZEN, Csapó utca 18. sz. alatt** kaphatók.

Különféle kisebb gépkerék,

transmissió, egy nagyobb lendkerék, jókarban levő gázluszterek és gázcsövek

olcsón eladó.

Czim a kiadóhivatalban.

A többszörösen kitüntetett osodás hatású háziszer a Dr. BOROVSKY-FÉLE

Borolin

városunkban is megjelent. Ez a háziszer hatásában és erőalkotásában **felülmulhatatlan gümőkóros izom- és ideglajdalmak, fej- és fogfájás,** továbbá minden meghülés okozta bajok, mint **rheuma, köszvény, csusz, ischias, izületi lob és zsabában szenvedők, végül fagyási és égési sebek** fájdalmainak megszüntetésére. **Kiváló fertőtlenítő és testovó háziszer.** Kapható városunkban a következő cégeknel: **Steiner Manó, Mihalovits Jenő** gyógyszerárán, **Központi drogueriarban, Deutsch Lajos, Nagy András, Mayer Jenő és Béla, Stern József és Testvére** kereskedésében. **Ermihályfalván: Matrai Ákos** gyógyszerárán. **Földesen: Weisz Miksa** kereskedésében 1.20, 2.-, és 2.50 K-ás üvegekben.

Készítik:

Dr. Borovszky R. orvos és Borovszky K. Budapest, II. ker., Fő-utca 77/c. sz.

Csak akkor valódi, ha a háromszögű palack az itt levő szalaggal (vörös a fekete nyomás sarga papíron) van elzárva.

Utánzóok törvényileg tiltatnak.

Eddig felülmulhatatlan.

Maager W.

valódi tisztított

májolaj

törvényszékiileg védett csomagolásban.

Sárga : : : : : üvegenként K 2.-
Fehér : : : : : K 3.-

Maager Vilmostól Bécsben.

1869. óta **Austria-Magyarország** birodalmában általánosan bevezetve.

A t. tanárok és orvos urak által előszeretettel rendeltetik.

Kapható a legtöbb gyógyszerárán és gyógyszerkereskedésekben.

Főraktár és főelárásítás az osztr. magyar monarchia részére

MAAGER W. Wien.

III/8., Heumarkt 8.